

Univerzitet Crne Gore

Cetinjska br. 2, 81000 Podgorica, Crna Gora

T: + 382 (20) 414 247

@: pr@ac.me

W: www.ucg.ac.me

KLJUČNE PORUKE GOVORNIKA

Univerzitetska javna tribina na temu:

OKRUŽENJE BEZ BARIJERA

Univerzitet Crne Gore (UCG) u saradnji sa Udruženjem paraplegičara Crne Gore organizuje javnu tribinu na temu „Okruženje bez barijera“, u petak, 22. septembra 2023. godine, u 11:00 časova, u prostorijama Univerzitetskog sportsko-kulturnog centra, u Podgorici.

Tim povodom, u nastavku dostavljamo ključne poruke govornika:

DR SANJA SAVIĆ, SA ARHITEKTONSKOG FAKULTETA UNIVERZITETA CRNE GORE

Nove generacije studenata, nakon završetka studija, posjeduju dovoljno znanja o ovoj, vrlo značajnoj temi, te su edukovani da odgovorno planiraju i projektuju javne površine i objekte različitih tipologija, poštujući princip *Univerzalnog dizajna*, vodeći računa o potrebama osoba sa invaliditetom i da, na taj način, doprinesu stvaranju društva jednakih šansi u kome se uvažavaju različitosti. Tokom studiranja, u izradi sinteznih ili semestralnih radova na različitim godinama, studenti su u obavezi da koriste propisani Pravilnik, odnosno da projektuju objekte poštujući navedenu zakonsku regulativu i stručnu literaturu, koja se odnosi i na poštovanje potreba OSI.

S obzirom na potrebu za inkluzivnošću i različitnošću, poboljšanje edukacije studenata Arhitektonskog fakulteta zahtijeva holistički pristup koji uzima u obzir različite aspekte obrazovnog iskustva: izmjene kurikuluma studijskog programa u pogledu vježbi i predavanja, senzibilizaciju i obuku nastavnog osoblja, pristupačniji nastavni materijali, te konsultacije i povratne informacije od NVO-a i OSI, i sl. Ovi prijedlozi mogu dodatno doprinijeti stvaranju inkluzivnog obrazovnog okruženja.

DEJAN TMUŠIĆ, PREDsjedNIK UDRUŽENJA PARAPLEGIČARA CETINJE

“Uprkos proklamovanoj Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima, „**Da se sva ljudska bića rađaju jednaka u pravima i dostojanstvu**“, kao i ratifikovanjem - Konvencija o pravila lica sa

invaliditetom, i usvajanjem seta pozitivnih propisa namijenjene za osobe sa invaliditetom, svjedoci smo da se osobe sa invaliditetom i dalje suočavaju sa diskriminacijom i brojnim barijerama. Skupština UN usvajanjem Bečke deklaracije članu 5 je proklamovala, da su sva ljudska prava opšta, nedjeljiva, međusobno zavisna i uzajamno povezana.

Ovo načelo bi za osobe sa invaliditetom značilo, da bez pristupačnosti, nema kvalitetnog obrazovanja, zapošljavanja, ali ni inkluzivnosti u drugim oblastima, jer ljudska prava ne možemo posmatrati parcijalno, kao što je bila dosadašnja praksa”.

JELENA RAIČEVIĆ, PREDSTAVNIK MINISTARSTVA EKOLOGIJE PROSTORNOG PLANIRANJA I URBANIZMA

Crna Gora, kao država potpisnica Konvencije UN o pravima lica sa invaliditetom, obavezala se da će osigurati puno ostvarivanje svih ljudskih prava i sloboda za sva lica bez ikakve diskriminacije po osnovu invalidnosti. Takođe, Crna Gora se obavezala da će da garantuje prava lica sa invaliditetom i prava da se te osobe prepoznaju kao punopravni članovi zajednice koji će svojim radom doprinosti razvoju zajednice.

Da bi se poboljšao položaj lica sa invaliditetom, Vlada Crne Gore je zadužila Ministarstva da **obezbijede kontinuirano uklanjanje arhitektonskih i ostalih barijera** na javnim i stambenim objektima, kao i javnim površinama i saobraćajnim komunikacijama.

U cilju unapređenja položaja osoba sa invaliditetom, prvenstveno u oblasti pristupačnosti kao ključnog segmenta za zadovoljavanje osnovnih potreba i prava osoba sa invaliditetom Ministarstvo je stvorilo zakonske preduslova za omogućavanje pristupa, kretanja, boravka i rada licima smanjene pokretljivosti i licima sa invaliditetom u objektima u javnoj upotrebi kao i stambenim objektima.

Pristupačnost objekata za lica sa invaliditetom tretirana je kroz čitav niz zakonskih odredbi **Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata** na osnovu koga je donijet Pravilnik o blizim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom, koji sadrži norme pristupačnosti objekata, i na taj način stvorena je zakonska osnova da se ispoštuje **Konvencija Ujedinjenih nacija za lica sa invaliditetom**.

MILIJANA ĆIRKOVIĆ, PREDSEDNICA SAVEZA UDRUŽENJA PARAPLEGIČARA CRNE GORE

Osobe sa invaliditetom svakodnevno se suočavaju sa diskriminacijom, a uprkos dobrim zakonskim rješenjima, u praksi još uvijek nije obezbijeđen pristup svim javnim objektima i ustanovama na koje su upućene u svakodnevnom životu.

Ovim događajem ukazali smo na problem nepristupačne fizičke sredine sa kojim se susrijeću osobe sa invaliditetom. Želimo da utičemo na nadležne institucije, da motivišemo buduće studente koji su se opredijelili za oblast pristupačnosti, da preuzmu odgovornost i obaveze da stvore i obezbijede u potpunosti objekte i javne površine za pristupačnim lica sa invaliditetom.

Ova tema je izuzetno važna za buduće studente, buduće arhitekte koji će nakon završenog obrazovanja postati glavni preduzimači i graditelji u izgradnji prostora i objekata da svojim projektnim idejama stvaraju prilagođeno okruženje i time omoguće potpunu inkluziju lica sa invaliditetom i njihovu veću ravnopravnost u zajednici, stvoriti okruženje za sve, okruženje bez barijera.

Komunikacijski i PR centar
Univerzitet Crne Gore
Ul. Cetinjska br. 2, 81000 Podgorica
T: + 382 20 414 247
M: + 382 67 578 313
@: pr@ucg.ac.me
W: www.ucg.ac.me